

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежштва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полуодушње 12 динара у злату. Једини бројеви „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за лекара среза јабланичког Др. Милана Мазића, лекара помоћника лесковачке болнице.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 21. априла 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Чедомир Тодоровић, полициски писар прве класе среза нишког, на основу § 70. закона о чиновницима грађанској реда стави у стање покоја с пензијом, која му према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 21. априла 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Др. Спира Николић, лекар среза јабланичког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанској реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 21. априла 1912. год, у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу марта 1912. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава, Управе града Београда, градских и среских судова, у току месеца марта ове године извршено је у Србији:

1. Убистава	25
2. Детоубистава	4
3. Нехотичних убистава	3
4. Покушаја убистава	25
5. Разбојништава	5
6. Силовања	2
7. Тешких телесних повреда	11
8. Паљевина	61
9. Опасних крађа	119
10. Злонамерних поништаја ту- ђих ствари	19 ¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

Убистава	20	или	80·0%
Детоубистава	2	"	50·0%
Нехотичних убистава	3	"	100·0%
Покушаја убистава	25	"	100·0%
Разбојништава	5	"	100·0%
Силовања	2	"	100·0%
Тешких тел. повреда	11	"	100·0%
Паљевина	8	"	13·1%
Опасних крађа	37	"	31·9%
Злонамер. поништаја ту- ђих ствари	5	"	26·2%

Највећи број **убистава** извршен је **ватреним оружјем** (18), **оштрим оружјем** (5), и **тупим** (2).

Узроци њиховом извршењу леже: у међусобној свађи за 8 случајева, у освети за 5, у нужној одбрани за 4, у користољубљу за 3, у љубомори за 1. За 2 случаја узроци су непознати.

Посматрана према местима у којима су извршена изложена убиства јављају се: у срезу деспотовачком 3 (2 непронадена), у срезу косаничком 3 (2 непронадена), у срезу груженском 2, у срезу хомољском 2, у срезу подунавском 2 и по 1 у срезовима: којемајском, грочанском, јабланичком (непронадено), лепеничком, левачком, Алексиначком, пожаревачком, рамском, власотиначком, бањском, звишком, златиборском, моравичком, трнавском и у вароши Пожаревцу.

Паљевине су извршene: у срезу деспотовачком 4, у срезу јабланичком 3 (1 пронађена), у срезу сврљишком 3, у срезу качерском 3 (1 пронађена), у срезу зајечарском 3, у срезу заглавском 3, у срезу бољевачком 3, у срезу прокупачком 3 (1 пронађена), у срезу колубарском округа београдског 2, у срезу Алексиначком 2, у срезу бањском 2, у срезу белопаланачком 2, у срезу млавском 2, у срезу звишком 2, у срезу хомољском 2 (1 пронађена), у срезу јасеничком округа смедеревског 2 и по 1 у срезовима: посавском округа ваљевског, масуричком, власотиначком, поречком, кључком, крајинском, брзопаланачком (пронађена), расинском, ражајском, жупском (пронађена).

1) У месецу фебруару 1911. г., дела је ових било:	
1. Убистава	27
2. Детоубистава	10
3. Нехотич. убистава	5
4. Покушаја убистава	25
5. Разбојништава	10
6. Силовања	—
7. Тешких телесн. повреда	14
8. Паљевина	44
9. Опасних крађа	110
10. Злонамерних поништаја ту- ђих ствари	13

на), копаоничком, темнићском, нишком (пронађена), нишавском, тимочком, добричком, жичком (пронађена), моравичком, трнавском и у вароши Зајечару.

Вредност свих ових паљевина износи око 14.200 динара.

Опасне крађе извршени су: у срезу јасеничком округа смедеревског 16 (5 пронађених), у вароши Београду 9 (2 пронађене), у срезу звишком 7 (2 пронађене), у срезу мачванском 5 (3 пронађенис), у срезу ваљевском 4 (2 пронађене), у срезу колубарском округа ваљевског 4, у срезу тамнавском 4, вароши Шапцу 4, у срезу зајечарском 4 (1 пронађена), у срезу лесковачком 3 (све пронађене), у срезу пожаревачком 3, у срезу београдском 3 (2 пронађене), у срезу прокупачком 3 (1 пронађена), у срезу драгачевском 3, у срезу триавском 3, у срезу лененичком 2 (1 пронађена), у вароши Ђуприји 2 (обе пронађене), у срезу деспотовачком 2, у срезу поцорском 2 (обе пронађене), у вароши Пожаревцу 2 (1 пронађена), у срезу моравском округа пожаревачког 2 (1 пронађена), у срезу орашком 2 (1 пронађена), у срезу жичком 2 (обе пронађене), и по 1 у срезовима: грочанској, подгорском, масуричком, пчињском, власотиначком, крагујевачком, груженском, брзопаланачком, неготинском, расинском, ражањском, копаоничком (пронађена), лешавчком (пронађена), беличком, паравинском, Алексиначком, срђаничком, бањском, дужничком, млавском, хомољском (пронађена), ариљском прногорском, по жешком (пронађена), студеничком и у

варошима: Крагујевцу, Крушевцу (пронађена) и Нишу (пронађена).

Вредност свих ових крађа износи око 10.400 динара.

Злонамерних иоништаја туђих ствари било је: у вароши Пироту 2, у срезу лужничком 2 (оба пронађена), у срезу прокупачком 2 (1 пронађен), у срезу ариљском 2, у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезовима: масуричком (пронађен), власотиначком, трстеничком, темнићком, пожаревачком, качерском, јасеничком округа смедеревског, добричком и жичком (пронађен).

Вредност свих уништених ствари износи око 1.600 динара.

Поред изложених дела у току месецца марта ове године извршено је у Србији и по **12 самоубистава** и то по 1 у срезовима: посавском округа београдског, јабланичком, масуричком, лесковачком, нишавском, млавском, таковском, јасеничком округа смедеревског, добричком, прокупачком и у варошима: Шапцу и Београду.

Ова самоубистава извршена су: **ватреним оружјем 5, вешањем 4 и тровањем 3.**

Узроци њиховом извршењу леже: у болести за 4 случаја, у рђавом домаћем животу за 2, у рђавом материјалном стању за 1, у страху од казне за 1, у старости за 1; и за 3 случаја узроци су *непознати*.

Покушаји самоубистава извршени су: у вароши Београду 2 (ватreno, тровање; частолубље и непознат), и срезу поречком 1 (ватreno, старост).

Општи преглед до сад изложених дела овакав је:

Текући број	ОКРУЗИ	Убиства	Детоубиства	Нехектична убиства	Покушаја убиства	Разбојништво	Силовања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни понашаји туђих ствари	Самоубистава	Покушаји самоубистава	
1	Округ београдски	2	—	—	4	1	1	—	2	1	—	1	—	—
2	“ ваљевски	—	—	—	1	—	—	—	1	13	—	—	—	—
3	“ врањски	1	1	1	3	—	1	1	5	6	2	3	—	—
4	“ крагујевачки	3	—	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—
5	“ крајински	—	—	—	2	—	—	—	4	2	—	—	1	—
6	“ крушевачки	—	1	—	1	—	—	2	4	4	1	—	—	—
7	“ моравски	4	—	1	3	—	—	1	5	7	1	—	—	—
8	“ нишки	1	—	—	1	2	—	—	8	4	—	—	—	—
9	“ широтски	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	1	—	—
10	“ подрински	—	—	—	—	—	—	1	—	11	—	1	—	—
11	“ пожаревачки	4	—	—	4	2	—	4	6	16	1	1	—	—
12	“ руднички	1	—	—	1	—	—	1	3	—	1	1	—	—
13	“ смедеревски	3	1	1	—	—	—	1	2	18	1	1	—	—
14	“ тимочки	1	1	—	—	—	—	—	11	7	—	—	—	—
15	“ тоцнички	4	—	—	2	—	—	—	4	3	3	2	—	—
16	“ ужички	—	—	—	2	—	—	1	—	3	2	—	—	—
17	“ чачански	1	—	—	—	—	—	2	3	9	3	—	—	—
18	Управа града Београда	—	—	—	1	—	—	—	—	9	—	1	2	—
	Свега:	25	4	3	25	5	2	11	61	119	19	12	3	—

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 22. априла 1912. године АБр. 567, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ПОДРЖАВАЊЕ (ЈАТАКОВАЊЕ)

од

ДР. ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(наставак)

2º Радња код стварног подржавања може се састојати само у оним делатностима, којима се отежава отклањање кривично-правно релевантне последице претходног кривичног дела. Није довољно то, што би се радњом повећавала корист прибављена претходним кривичним делом, пошто то не би била радња, која је управљена на то, да корист извршиоцу сачува према ономе, коме она правно припада¹). Тако не би било подржавања онда, кад би А излечио украденог коња или оправио украден саг. Било би га так онда, кад би А средством уложне књижице украдене и предате му од лица Б подига новац из завода.

б) Корист прибављена кривичним делом, на чије је очување управљена радња код стварног подржавања, не мора бити имовинска. То дакле може бити корист сваке врсте².

в) Кад постоји застарелост истраге или казне у погледу претходног кривичног дела, лично подржавање није више могуће³.

г) Без значаја је, да ли се помоћ указује извршиоцу или подстрекачу и помагачу претходног кривичног дела.

3. Подржавање се разликује од помагања тиме, што оно није ни мало доприносило извршењу кривичног дела, што оно дакле није *услов* последице. Према томе да би било подржавања, потребно је, да кривично дело подржаваног већ постоји било као свршено било као покушано. Но код стварног подржавања претходно кривично дело мора наравно бити свршено, пошто онда, кад је ово кривично дело остало у покушају, није никаква корист могла њиме бити прибављена.

а) Кад је извршиоцу, подстрекачу или помагачу код претходног кривичног дела *пре* извршења овог било обећано лично или стварно подржавање по извршењу истог, онда је ово обећање *асихичко помагање* (в. О. Д. § 16 В III 3). Према томе ако би он по извршењу претходног кривичног дела заиста указао помоћ, постојао би *реални стицај* између помагања у претходном кривичном делу и подржавања у истоме. Наш законодавац узима међутим у § 47 к. з., да постоји тада *само помагање*, другим речима према њему је подржавање супсидијерио помагању.

1) Уп. Frank § 257 V 2, v. Liszt § 183 III 2, Binding 2 667, Olshausen § 257, 29, Köhler 78, Kohler 159, Meyer-Allfeld 560.

2) Тако Frank § 257 VI, Meyer-Allfeld 560, Oppenhofer § 257, 15, Beling 36, Köhler 77, Vilnow 89, Simonson 30. Прот. v. Liszt § 183 III 3, Olshausen § 257, 30, Binding 2 667, Hälschner 2 866, према којима је потребно, да је та корист имовинска.

3) Тако Frank § 257 II 1, Olshausen § 257, 32. Прот. Binding 1 667.

б) Код трајних кривичних дела указивање помоћи, да се створено противправно стање одржи, није наравно подржавање, већ саучешће у облику помагања.

П. 1. Подржавање себи самом није противправно¹⁾. То се види и из начина изражавања у § 50 к. а. („Ко би кривцу... помогао...“), јер се себи самом не може помогати.

2. С обзиром на то, да је подржавање супсидијерно помагању обећањем тог подржавања пре извршења кривичног дела, има се узети тако исто:

а) Да је узајамно подржавање између извршиоца и саучесника у претходном кривичном делу супсидијерно овом кривичном делу одн. саучешћу у њему²⁾.

б) Да су подстрекавање и помагање од стране извршиоца или саучесника претходног кривичног дела у подржавању, које се њима самима од некога указује, супсидијерни претходном кривичном делу одн. саучешћу у њему³⁾.

III. Личним подржавањем спречава или угрожава остварење државног права на казну, а стварним приватно-правно издавање проузроковане повреде права. Другим речима како личним тако и стварним подржавањем спречава се или угрожава наступање правних последица постојања кривичног дела и кривца. Према томе обе врсте подржавања имају за објекат државно правосуђе⁴⁾.

1. Према некима само је лично подржавање управљено против правосуђа, док стварно има за објекат имовину и могуће је само код кривичних дела против имовине⁵⁾.

2. Према некима лично подржавање је управљено против правосуђа, а стварно подржавање има за објекат оно исто добро, које је објекат претходног кривичног дела, те се о њему има говорити у онштету делу⁶⁾.

3. О томе, како се је некад сматрало подржавање као једна врста помагања

и називало доцнијим помагањем в. О. Д. § 16 В III 3¹⁾.

IV. Вишеструко помагање у односу према једном истом претходном кривичном делу сачињава једно једино подржавање²⁾. Претходно кривично дело везује дакле сва поједина помагања једно за друго и чини од њих једну целину. У томе се огледа акцесорност подржавања према претходном кривичном делу. Ово је дакле један случај, где је број проузроковања равнодушан.

V. Кривац.

1. Што се виности тиче, потребни су:

а) Умишљај. Он се састоји у свести:
1° Да је подржавани извршио какав злочин или преступ или да је био саучесник у томе³⁾.

(1) Не би према томе било умишљаја, кад би извршилац држао, да је претходно кривично дело какав иступ.

(2) Није потребно да извршилац зна, који је то злочин или преступ, у односу према коме врши подржавање. Тако подржавалац крадљивца био би кривац и онда, кад не би знао, да се претходно кривично дело квалификује као крађа, или кад би држао у заблуди, да је оно утјаја.

(3) Код личног подржавања потребно је и то, да извршилац држи, да подржавани има бити кажњен⁴⁾.

2° И у свести о томе, да се помоћ указује.

(1) Није међутим потребно, да извршилац познаје лично онога, коме помоћ указује⁵⁾.

(2) Није потребно, да је подржавалац дела у споразуму с подржаваним, као ни то, да је подржавани свестан помоћи, која му се указује, или да је вољан да је искористи⁶⁾.

(СВРШИЋЕ СЕ)

(НАСТАВАК)

ТРАГОВИ НОГУ И РУКУ У КРИВИЧНИМ ИСТРАГАМА

Поред гипса за калупљење отисака треба, у известним случајевима, употребити и стеарин. Поступак при овоме — који је први описао Хигулен — састоји се у загревању отиска помоћу врелог

¹⁾ И Meyer је у 5 изд. сматрао подржавање као доцније помагање, те је у њему говорио у науци о сачињењу, у онштету делу дакле.

²⁾ Тако Frank § 257 III, Olshausen § 257, 26 (само лично подржавање, пошто је према њему стварно подржавање кривично дело против имовине), Köhler 79—80.

³⁾ Тако v. Liszt § 183 III 1 a, Olshausen § 257, 25, Meyer-Alfeld 562, Beling 26. Oppenhof § 257, 8, Merkelt H. H. 3 741, 4 427. Прот. Binding 2 657 (наведени као разлог то, што лајк не познаје тројну деобу, и што је могуће, да је дело извршено у архави, у којој не постоји тројна деоба или у којој су арукције границе постављене између заочина, преступа и иступа), Frank § 257 VI 1, али узима, да је умишљај искључен, ако извршилац услед стварне заблуде држи, да је претходно кривично дело иступа.

⁴⁾ Уп. Frank § 257 VI 1, Meyer-Alfeld 562.

⁵⁾ Уп. Frank § 257 VI 2.

⁶⁾ Уп. Frank § 257 VI 2, Meyer-Alfeld 562.

гвожђа и у сипању, за овим, у њега стеаринске киселине. Ову операцију треба понављати више пута — док слој стеарина не буде дебео 3 до 4 см. За овим треба оставити стеарин да очврсе (за ово је потребно отприлике $\frac{1}{2}$ сата), а пото м извадити отисак. Препоручљиво је, да се очврсе и земља на којој је отисак, а ово се може постићи ако се њена противна страна прелије слојем гипса.

Стеаринска киселина добија се кад се растопљене стеаринске свеће сипају у кључали алкохол. Добивени раствор треба процедити кроз какво грубо платно, а потом га сипати у суд с хладном водом, која је живо уском шана. Да би се спречило нагомилавање, треба талог стеаринско киселине осушити на благој температури.

Хигулен такође препоручује да се отисци у снегу калупе помоћу желатина. Да би желатин омекшао, треба га држати у води 24 сата, за овим га растопити на врло високој температури, а потом сипати у отисак. После пола сата може се извадити очврснут калуп. Овај начин калупљења отисака није препоручљив, јер желатински раствор треба припратити бар на 24 сата унапред, што је у већини случаја немогућно. Поред овога, калуп је врло груб, и при сушењу смањује се.

Мерења отисака.

За мерење отисака предложене су разне методе. Анишат, н. пр. препоручује, да се отисак подели на делове, и ови потом описују као елементи човечјег лица у Бертилоновим живим сликама. Разуме са већ, да би уз ово описивање ишли и тачне мере, за које је он саставио нарочити речник.

Овај начин мало је компликован, а не даје ни мало боље резултате од старо Козове методе.

Козе је констатовао, да мре од пете до врха прстију код обувених ногу нису ни мало довољне за идентификовање једне личности. И доиста, многе личности могу имати ноге исте дужине и ћосити ципеле исте море. Поред овога, диференцијација од неколико милиметара код босих ногу не би се смела узети као знак идентитета, јер се нога, као што смо већ раније поменули, шири или стешњава, према томе да ли је у ходу или у миру итд. Да би се дошло до кориснијих мера, Козе повлачи тангентну линију поред једне стране отиска за идентификовање (који је пре копиран на хартији), а за овим спушта на њу више или мање перпендикуларних линија. Преко ових линија може се, али не мора, повући неколико линија, које ће бити паралелне тангенти и сећи најрот отиска. Овако исто треба поступити и са отиском за поређење, т.ј. са отиском лица које је осумњичено да је свој отисак оставило на месту извршеног злочина. Козе врши поређење на основу тачних нацрта и једног и другог отиска, док се ми служимо фотографијама. Ми фотографијемо на истој плочи и у природној величини како нађен отисак тако и калуп осумњичене личности. Ако је реч о отиску обувене ноге, може се искористити директно сама обућа, водећи при

¹⁾ Уп. Frank § 257 IV 1.

²⁾ Тако Frank § 257 IV 2, Köhler 128 и GS 61 60, Köhler 61, v. Kries Z 7 565, Hälschner 2 872, Merkelt H. H. 4 425, Binding 2 662, v. Schwarze GS 24 377, Herzog G S 29 184, 34, 83, v. Bar 2 774. Прот. Olshausen § 257, 27, v. Liszt § 183 III 2, Oppenhof § 257, 2, Höpfner Einheit und Mehrheit der Vebrechen 322, Meyer-Alfeld 563, Beling 7 56, Hergt GS 76 335, Binding 2 662, који позивајући се на то, да је подржавање самостално, од претходног кривичног дела такве независно кривично дело, узимају да постоји стицај (према некима увек реални, н. пр. према Gretener-у 161, док према другима може према окончаним постојати и идеални стицај, н. пр. према Olshausen-у, Meyer-Alfeld-у, Binding-у loc. cit.).

³⁾ Тако Frank § 257 IV 2, v. Liszt § 183 III 2, Binding 2 662, v. Bar 2 784, Meyer-Alfeld 562 и остали писци, који су наведени у претходној примедби као присталице мишљења у тексту изнетога. Прот. Olshausen § 257, 27, Beling 56, Oppenhof § 257, 2, v. Buri GS 29 60, Waldthausen G A 29 393 као и код мишљења, на које се односи претходна примедба.

⁴⁾ Тако v. Buri, v. Liszt § 161 II, Beling Grundriss 91, Birkmeyer Grundriss 71, Geyer Grundriss 2 151, Hälschner 2 859, Meyer-Alfeld 559.

⁵⁾ Тако Binding 2 635 и Normen 2 565, Olshausen § 257, 51, Lohmeyer 56, Hergt 298, Gretener 195.

⁶⁾ Тако Beling 205, Ghan Die Begüstigung (1910) 22. Уп. и v. Bar 2 736, Kriegsmann Z 30 564, Baumgarten Dio Lehre v. d. Idealkonkurrenz (1909) 71.

овом рачуна да је калуп мало већи од обуће која га је произвела. Површине двају отисака, или површина отиска и ћонова обуће, морају се налазити тачно у истој равнини. Са фотографским снимцима отисака ради се даље по методи Козовој.

Репродуковање отисака за упоређење.

Репродуковање отисака ногу за упоређење врши се на начин који смо изложили приликом говора о обувеним ногама, т. ј. стављајући ногу прво на равну цинкану плочу намазану мастилом, а за овим на белу хартију. Ако се жели добити само општа форма ноге, слој овог мастила треба да је доста дебео.

Стокис и Корин утврдили су једну методу за узимање отисака ногу помоћу каквог ситног праха, о којој ће доцније бити говора. Ови исти научници препоручују, као и Бекер, да се узимају ова четири отиска ноге:

- а) приликом стајања;
- б) „ обичног хода;
- в) „ стајања са наслоном на спољашњу ивицу ноге, и
- г) приликом стајања са наслоном на унутрашњу ивицу ноге.

Ова четири положаја дају врло верну слику деформација табана за време главних покрета. Најбољи начин за репродуковање отиска обувене ноге састоји се у идеју, са сумњивом обућом, по пластичној средини, н. пр. по глинастој земљи. Вештачки отисак, произведен на овај начин, треба даље калупити помоћу гипса, па ће се добити калуп сличан са калупом отиска, који је нађен на месту извршеног дела. Упоређење између ова два калуна веома је лако. Ако је отисак на месту извршеног дела произведен мокром обућом, треба ову уквасити и пре репродуковање отиска за упоређење. За упоређење са отисцима, нађеним у снегу, треба, у колико је то могућно, и отиске за упоређење произвести у снегу.

Излази само од себе да се ова метода може применити само за упоређење негативних отисака. За упоређење позитивних отисака треба ћонове ципела намазати штампарским мастилом и корачати у њима по белој хартији. Ако су ципеле потковане, треба намазати само главу јексера. Овај начин бољи је од онога који препоручује Грос, а који се састоји у стављању ћонова за упоређење на мало јастуче натопљеној каквом бојом. По овој Гросовој методи обично се добијају непотпуни отисци.

Упоређење отисака.

Упоређењем сваког четвороугаоника на обема отисцима по већ изложену Козовој методи, увидеће се брзо да ли су отисци идентични или не. Ако задње стране пете нема на отиску, који је нађен на месту извршеног дела, треба као полазну тачку за повлачење перпендикуларних линија узети тангенту главе првог метатарса, која је јасно растављена од мејнатог дела прстију.

Да би се упоредила два остатка обувених ногу довољно је измерити, према

линијама мреже, њихову дужину и ширину. Поред овога треба испитати, као што је раније речено, недостатак обуће, а, евидентно, и потков.

Поменули смо већ више пута, да отисак нема, готово никад, исте димензије са ногом или обућом од којих произлази. Покрет ноге у ходу, Клизање и мала ротација у извесним случајевима доводе понекад до расирења отиска било у дужину било у ширину. Не треба, дакле, закључивати неидентитет ако би се на неким местима нађеног отиска констатовало 1 до 2 mm. више но на отиску обуће за упоређење. Поред овога, отисак у влажној земљи смањује се приликом сушења. те су му с тога димензије мање но у оригиналама.

(наставите се)

КРИЗА РЕПРЕСИЈЕ

од
LOUBAT-A

ГЛАВНОГ ПРОКУРАТОРА АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У ЛИЈОНУ

(наставак)

Ми претерујемо у нашој сентименталности, и то се сматра као *bon ton*. Вите се на представи на најмањи бол. Магистрати чија је дужност да захтевају смртну казну хвале се да то не чине јер је ова казна одвратна за њихову осетљивост. Наш снобизам иде дотле да нас растављује судбина злочинца који је стављен у затвор. Хоћемо да знамо шта ради, шта је рекао, шта једе, шта пије и да ли је добро спавао. У суду у Valence — дискутовало се у публици о аутографима „Друмских ложача“; кљукали су их цигаретама и посластицама. Наша лакомиленост учинила је да одмах заборављамо крв жртава, на сироте, које су лишене оца или мужа. Нико не мисли на сузе, на муке ових несрећника; ипак се да ли су јели, ни баш да ли су имали шта да једу. И кад правда метне руку на јаку убице, треба да буде обазрива да својом бруталном руком не упира драгоцену месо. Магистрати могу томе да приступе само са највећим обзиром; њихова је прва дужност да респектују његову узбуђеност и да га учтиво известе да он има право да не одговара. Такви обичаји створили су општу распуштеност која је мало по мало захватила своје друштво, као што се болест шири мало по мало по свима гранама дрвета.

Први орган кога се зараза дотакла, морала је бити законодавна власт, где се одбијају сва осећања, све узбуђење земље. Република, која представља собом сав идеал човечности и доброте, била је изложена више него свака друга влада да падне у крајност доброте. За овим писац прелази на поједине благе законе, који су донесени под утицајем хуманистарне школе, који су допринели ослабљењу репресије, ублажавањем казне и разним другим олакшицама. Тако декретом Народне Одbrane од 27. новембра 1870. којим је изменен члан 463. казн.

законика, судови су овлашћени да баш у случају поврата могу редуцирати затвор испод шест дана, а новчану казну испод 16 динара, да изричу једну или другу од ових казни, да замењују затвор новчаном казном и да је могу свести до 1 динара, т. ј. готово на ништа. Закон од 14. августа 1885. установио је условно ослобођавање. По овоме закону министар унутрашњих дела овлашћен је да пусти условно у слободу осуђене на више од шест месеца затвора који су издржали половину своје казне. Из претеране благости допуштено је свима осуђенима на повремене казне: затвор, заточење, робију, па баш и онима које чека лађа за прогонство, да се користе овом милошћу; закон поставља само један једини услов, а то је да њихово владање и њихов рад буду задовољавајући. Но, никакав надзор није над њима организован; ослобођени су остављени сами себи; и ако су по некад изречене неколике ревокације, то је услед новог деликта.

Прелазећи по том на условну осуду, писац даље овако наставља:

„Долазимо на закон од 26. марта 1891. год. тријумф нове криминалистичке школе, декорисан именом његовог знаменија тог предлагача, г. сенатора Беранже-а. Он се оснива на тој праведној и дубоко хуманој идеји да има осуђених који још нису потпуно покварени, за које би затвор био кобнији него што би био користан, и да претња може бити довољна да предупреди поврат. Ако за пет година по осуди, они нису заслужили нов затвор или тежу казну, опомена је произвела своје дејство. У противном случају, они морају прво да издрже казну која им је одложена, а по том ону која им је досуђена за нови деликт. То је корак к закону о оправштју, који нам се аносира као круна казненог милосрђа; или то није оправштје пошто је казна изречена и осуђени може бити, мораће да је издржи“. Оправштје би се применио у осталом на кривце на које Беранжеов закон није циљао, т. ј. на оне који су погрешили под утицајем пролазне заблуде и код којих кајање јаче утиче него све претње од казне. Може бити да би било корисније да се одатле почело и допустило да се користе оправштјем ови несрећници од којих друштво неманичега да се плаши и који испаштају довољно своју кривицу грижом савести и срамотом. Било како му драго, основна идеја Беранжеовог закона изврсна је, јер се она састоји у томе да се не фапира кривац дефинитивно и да се у њему пробуди нада о оправштју казне, ако уме да то заслужи својим добрым владањем. То је родитељска правда коју је друштво усвојило. Обазрив и нежан отац опомиње своје дете пре него га казни; по несрећи асимилација није савршена. Старешина породице зна скоро увек све махи свога детета и на прве погрешке интервенише прекорима и претњом, док друштво сазнаје за погрешке својих чланова тек кад се ухвate, а ми знамо да то не бива увек при њиховом првом покушају; многи се пронађу и предају судовима тек пошто су дуго остали некажњени. навикли

се већ на злочин и са свим покварили. Према томе ако има осуђених који ће водити рачун о опомени и неће рецидивирати, има гомила других за које ће одлагање бити само допуштење — бесплатно — да опет почну. Но, судија их не може познавати; он је приморан да одобри одлагање на срећу. А свака погрешка стаје скупо, у сличној материји, јер она има последицу пуштање у друштво злочинца чија се држава десет пута више појачава услед некажњења. Такав је био онај који је скоро изашао из затвора у Лијону, користећи се милошћу Беранжеовог закона и право идеје убијају једног од сведока који су учинили да буде осуђен. Други који су били ухапшени због напада, противстајања, насиља према агентима, властима, после неколико дана поново излазе пред своје жртве са претњом и увредом на устима. Не постоји средство да се спрече ове погрешке. Баш кад би судије биле најфинији психолози, они би се опет преварili. У ствари, ове су погрешке врло честе. Оне су у толико теже, што често граниче са некажњењем онда кад осуђени није поново ухваћен или тек после пет година; и од 100.000 злочина или преступа који остају сваке године некажњени, многи се могу приписати онима који се користе Беранжеовим законом. Понекад је баш дупла неказнимост, кад судови, као што сам то доста често констатовао, изричу за други деликт само новчану казну која није никад наплаћена.

(наставите се)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(наставак)

Море нас је држало тако опкољено још осам дана, а нико се не усуглаваше да нам пошаље какву шалупу да нас ослободи. После тог времена са страдалицима изађем на земљу и одведем их лично главном заповеднику марине, који ми је честитао као да сам их у борби заробио. Ако је то баш и била нека добит, ипак је право рећи, да ме не кошта ништа више до страха. Како му драго тек то створи у батерији најлепше мишљење о мени.

Продужио сам са примерном тачношћу да испуњавам моје дужности; три месеца прођоше а ја сам само похвале заслуживао, и зарицао сам се да их стално заслужујем; али један буран живот не може да престане наједанијут. Кобна склоност, којој сам се и против воље, а често и у незнању, покоравао, стално ме је приближавала личностима или предметима, који су били највећи противници онога, куда сам своју судбину хтео да упути; због те склоности, и ако нисам био прије у тајна војничка удружења, ипак сам био посвећен у њихове тајне.

Ова су се удружења појавила прво у Булоњи. Прво од свију, ма шта рекао

г. Аодјер у својој историји о Philadelphes, било је друштво Олимпијеваца, (Olimpiens) које је основао неки Кромбет из Намура. Оно је се испрва састојало из оних који су хтели ступити, или су ступили у марину, али се брзо расирали и примало је војнике свију родова оружја, нарочито из артиљерије.

Кромбет је био још млад (био је тад морнарски академац у првој години) и није хтео примити назив шефа Олимпијеваца него је остао и даље у реду браће, који изабраше части достојног и уредише друштво према правилима слободних зидара. Друштво још није имало политички циљ, или ако је га и имало, он је био познат само члановима од утицаја. Познат циљ био је узајамно потпомагање у напредовању. Олимпијевац, који би био унапређен, морао је свима силама радити на унапређењу Олимпијевца који је био у нижем чину. Да човек буде у друштву примљен треба, ако је морнар да је најмање академац друге класе или највише капетан лађе, а ако служи у трупама на суву граница је ишла од пуковника до подофицира закључно. Нисам никада чуо да се на скуповима Олимпијеваца покреју питања која се односе на рад владе, већ да ту говоре о једнакости братству и да се воде разговори који су у грудију противности са политиком. У Булоњи су се обично Олимпијевци састајали код неке госпође Хервије, која је држала једну кафаницу у коју је ретко долазио. Ту су они у једној соби држали своје седнице и вршили упис.

У војној школи, као и у политехници, постојале су ложе које су биле у вези са Олимпијевцима. Казивање новим члановима сводило се на лозинке, знаке и дружење, а прави чланови знали су и хтели су нешто друго; символ друштва објашњавао је потпуно довољно намере ових последњих: мишица која излази из облака наоружана мачем, а испод ње прокренута Цезарова биста. Овај символ који сам собом казује свој значај, био је утиснут на печату за дипломе. Печат је у рељефу израдио неки Богран, или Белгран, који је служио у артиљериском штабу; а после су га израдили издубљеног у бакру.

Да неко буде примљен за Олимпијевца морао је доказати храброст, таленат и доказати да уме да чува тајну. Даровите војнике су нарочито врбовали. Чинило је се све колико је било могућно да се у друштво увуку синови родољуба који су били устали против обновљења царског престола или који су били погубљени. За време царства довољно је било припадати каквој фамилији незадовољника па бити примљен. Прави шефови овог друштва били су склоњени и не казиваху своје планове; устали су против тираније, а нису се поверавали никоме. Требало је да људи, помоћу којих су се надали остварити планове, буду завереници а да не знају ништа; да им нико не предложи заверавање, но да они сами нађу за то воље и снаге у свом сопственом положају. Отуда је дошло да су Олимпијевци рекрутовани чак и у по-

ледњим редовима колико сухоземне толико и поморске војске.

Ако је се подофицир или војник одликовао знањем, чврстином карактера, одважношћу, самосталношћу, Олимпијевци су га привлачили к себи, и ускоро он је улазио у ово братство где се обвезивало заклетвом да један другога помажу и штите. Узајамно потпомагање које је обећавано изгледало је као спона у друштву, али на дну је била сакривена намера. Знало се из дугог искуства да од сто примљених чланова једва десет ако би добили унапређење које би одговарало њиховој вредности, јер је било вероватно да од сто људи деведесет су противници ствари и било је немогућно све њих понамешати. У томе је и био врхунац лукавства: под именом општег унапређења придобити људе, међу којима ће се сигурно из незадовољства развити пријатељство; људе, који су већ били раздражени и мучени неправдом једва би чекали прилику да се свете. Тако је створен савез који, и ако је се крио, имајаше при свем том стваран живот. Присталице појединих завера били су близи: усавршавали су се и ширили све више; али није више било потребно да има толико завереника па да завера приступи делу; чекао се само згодан час.

Олимпијевци су се појавили неколико година пре друштва Филаделфија¹), са којим су се доцније помешали. Ово последње постало је после миропомазања Наполеоновог. Тврде да је оно постало управо кад је код цара пао у немилост адмирал Тригет, који је забачен што је гласао против доживотног конзулатства. После осуде Моро-а друштво је постављено на ширу основу, доби велики број чланова из Бритање и из Фран-Конте. Међу овим последњим био је Уде, који је код Олимпијеваца покренуо мисао о Филаделфији.

Олимпијевци су постојали скоро две године а влада се не показиваше узнемиrena. Тек године 1806. Девије, управник полиције у Булоњи писаše Фуш-у²) и јавља му за њихове скупове; он их не описиваše као опасне, али је мислио да их треба надзирати, но како није имао никакво лице коме би могао поверити овај посао, молио је министра, да у Булоњу пошаље извежбаног човека, који би вршио политичку полицију. Министар је одговорио управнику да му захваљује на ревносној служби за цара или да он већ дужег времена мотри на Олимпијевце, као и на друга друштва те врсте; да је влада довољно чврста, то се тих друштава и не боји; да су у осталом у њима само занесењаци због којих се цар не брине нимало; и да су, према свему изгледу, Олимпијевци сањалице, а њихово друштво детињарија измишљена ради забаве својих чланова.

(наставите се)

¹⁾ Завера против Наполеона I.

Пр.

²⁾ Министар полиције за време Наполеона I. Пр.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине соко-бањске, актом својим Бр. 1063, пита:

1.

У чл. 172. зак. о општ. стоји написано, да жалба против избора општин. часника подлежи такси од 5 динара, па ма колико било на њој потписника. Док на против по Тбр. 53. зак. о таксама: за све жалбо изјављене Државном Савету, противу указа, и избора у опште, плаћа се такса 10 дин.

Но када је садаји зак. о таксама ступио у живот није наређено истим законом да се укида и чл. 172. зак. о општ. те се сада може двојако тумачити.

С тога се моли уредништво за обавештење: може ли се сматрати да и данас постоји алинеја у чл. 172. зак. о општ. која се односи на плаћање таксе противу избора општ. часника, или за жалбу вреди плаћање таксе из Тбр. 53. зак. о таксама?

2.

Неспорни судија А. првостепеног суда, решењима својим огласио је за неважећу пресуду овога суда, са којом је досуђена извесна сума за издржање његове оболеле ташт, и ако је помонута пресуда извршном постала; и одбио је једно лице од већег интереса, не само док интерес не достигне главницу, и ако то лице има осудно решење А. првостеп. суда, које је одавно извршним постало, са којим му је досуђен 12%, интерес до наплате. Моли се уредништво за обавештење: може ли, ма која власт, поништити — преиначити извршну пресуду или решење, па било општинског, било првостеп. суда?

3.

По чл. 14. у вези са чл. 10. зак. о изборима народ. посланика, и по чл. 95. Устава, казано је: ко може да бира, и ко може бити биран за народног посланика.

Но како нигде, ни у Уставу, ни у ма- ком закону није назначено, могу ли бити бирани за народне посланике, и имају ли права гласања на зборовима свештенона лица монашког реда, то се моли уредништво за обавештење: могу ли бити бирани, и имају ли права бирати народ. посланике свештено лица монашког реда, — која плаћају довољно порезе, и имају све остале услове из чл. 14. зак. о изборима нар. посланика и чл. 95. Устава, — кад то ни једним законом, па ни чл. 32. зак. о уређењу глав. држав. рачуново-водства и осталих фин. управа није регулисано?*

— На ова питања одговарамо:

1.

Истина, у чл. 172. алинеје четврте стоји, да жалбе против избора општинских часника подлеже такси од пет динара, без обзира на број потписника исте.

Али како је доцније донесен закон о таксама, који у свом 53. броју одређује

таксу од 10 динара у опште за све изборе, то се има узети, да је у томе делу измене чл. 172.

Тако се мора узети по оном правном начелу, да се доцнијим доношењем закона укидају оне одредбе извесних закона, које су у сукобу са новим законом,

у осталом тако гледа на овај случај и Државни Савет, јер он редовно тражи таксу од 10 динара.

Према овоме, из четврте алинеје чл. 172. зак. о општинама, остао је у снази само онај део, који говори о томе, да је такса једна без обзира на број потписника, да се, дакле, за жалбу плаћа свега 10 динара, па ма она била потписана и од више лица.

2.

Извршна пресуда једне власти или суда, може се поништити само путем поновљења спора, у случајевима које за- кон предвиђа.

Никако, дакле, друкчије она не може бити уништена, а најмање то право припада неспорном, односно старатељском судији.

Овај последњи, у заштити масених интереса може да се послужи само за- конским средствима и ништа више.

Онај, чије је право повређено негирањем пресуде, има много законских пу- тева да пресуди прибави важности;

Кад је пресудом судском већ досуђен интерес од дана осуде до наплате, онда ту нема места примени § 604. а грађанског закона, јер ова законска одредба говори о урачунању интереса пре по- дигнуте тужбе и осуде.

Према томе, власт, која пресуду има да изврши, не може се освртати на оспо- равања, која се чине са именадлежне стра- не, кад пред собом има јасну и опре- љену судску пресуду.

3.

Ни Уставом земаљским ни изборним законом, није забрањено свештенству мо- нашког реда, да може бити бирано за народне посланике.

Та се забрана не би могла извести ни из закона о црквеним властима источно православне цркве, па ни из кога другог закона.

Према томе, они би имали право да буду бирани, ако испуњавају услове из чл. 95. Устава и чл. 14. закона о избо- рима народних посланика.

Колико би они имали права на ово по канонима, то би била ствар оцене црквених власти.

II.

Суд општине радовашничке, актом својим Бр. 149, пита:

„Прошле године, на захтев сељана села Радовашница, био је одређен дан за избор сеоског пуномоћника.

Деловођа општински, који је био и деловођа бирачког одбора, још раније спреми изборни записник, и остави у истом празно место, да се по свршеном избору унесе име изабраног лица.

Али кад је избор завршен, он заборави да унесе име изабраног лица.

Како је против овога избора било жалбе, то надзорна власт уочи ову пра-

зину у записнику, и поништи избор, али уједно и оптужи бирачки овбор и дело- вођу за дело из чл. 167. л. закона о оп- штинама.

Моли се уредништво за обавештење: постоји ли у овом случају дело из чл. 167. л. и ако постоји, какву одговорност повлачи бирачки одбор за ово?*

— На ово питање одговарамо:

Ако се утврди, да је деловођа са би- рапримом одбором намерно неисправно во- дио изборни записник, те да се избор пуномоћника осујети, онда би одговор- ност била неизбежна.

Буде ли се истрагом утврдило, да је то дошло са немарности и аљкавости, онда би, наравно, казна, коју предвиђа чл. 167. л. отпала, али би у том случају свакако требало да одговара деловођа ад- министративно-дисциплински, јер је он крив, што је седо за неко време остало без заступника, и што је и по други пут потрзано на избор и грађани дагубили.

III

Г. Прока Стојановић, учитељ, пита:

„Молим уредништво да у своме це- њеном листу расправи питање о хонорару, и то у следећем:

а) Да ли се хонорар рачуна као си- стематична плата, или као ванредни при- ход — „рад на парче“ — „дневница“.

б) Да ли се може ставити забрана на хонорар (и то на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ или на цео хо- норар) кад се он плаћа само од одржа- ног часа по 2:50 динара.

Надам се да ће уредништво разјаснити ово питање, које законом није предви- ђено нити објашњено а по § 471. тач. 7. грађ. суд. поступка“.

— На ово питање одговарамо:

Наређења § 471. грађанског судског поступка, као изузетак од општег пра- вила, ништа не говоре о томе: да ли се може ставити забрана на зараду надни- чара, дневничара — коју примају од приватних лица или установа, било истога дана за који су радили, било недељно, петнаестодневно или како друкчије.

И како код овог изузетног правила не може бити аналогије, без обзира што њој има места у грађанском праву, ми налазимо да би ова зарада могла бити предмет забране у опште, и да чак није везана за $\frac{1}{2}$ или $\frac{1}{4}$, него да цела може бити узабрањена, нарочито још ако је месечно одређена.

У случајевима, где се ова зарада — хонорар — прима дневно, и ако она може бити предмет забране, налази се на то- шкоће приликом извршења.

Тако, ако неко стави забрану на днев- ницу, па она буде уважена и саопштена лицу, које има да чини исплату, може се осујетити тиме, што дотично лице на- пушта рад.

На тај начин постаје објекта зараде, и ако после извесног времена исто лице опет продужи рад, нова дневница не може се задржавати по ранијој забрани, јер ова нова надница није она, која је од стране повериоца фиксирана као пред- мет залоге у смислу § 378. грађ. суд. поступка.

Из ових разлога приватна лица могу да одбију извршење забрана, које се стављају на дневнице, истичући истинску немогућност њиховог извршења.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

За измирење дужне и текуће порезе на општинско имање, мора се сваке године уносити у општински буџет потребна сума (тач. 3. и 5. чл. 129 закона општина).

Збор општине б.... на дан 31. јула 1911 године донео је одлуку, да се општинска утрине под шумом, зв. „Пилопаћ“, у величини пола хектара изложи продаји, у циљу исплате дужне општинске порезе.

Шумарске Оделење Министарства Народне Привреде, актом својим од 12 марта 1912 године № 6006, известило је Државни Савет, да Држава Српска не полаже право својине на ову шуму, али оставља Савету на оцену, да ли у опште треба допуштати наплату пореза на колективна имања њиховом продајом, особито кад процењена вредност поменутог имања не одговара ни приближно дугованој суми порезе, и кад порезу на та имања треба по чл. 12 закона о непосредном порезу да плате њихови уживаоци, а сам тога, кад и остале наплате од општине, па и сам порез, падају на територијског буџета по тач. 3. и 5. чл. 129 закона о општинама.

Државни Савет нашао је, да се ова одлука не може одобрити с тога, што се не може допустити, да се за дужну општинску порезу продају општинске не-покретности, а у толико пре, што је чл. 129. закона о општинама речено, да се за измирење општинске порезе мора сваке године у општински буџет уносити потребна сума, која се, у недостатку осталих општинских редовних прихода подмирује у виду општинског приреза.

С тога је, на основу чл. 33 закона о општинама, решио, да се одлука збора не одобри.

Одлука од 14. априла 1912. год. № 3352.

Општине у варошима, означеним у чл. 81. Устава имају право на наплату таксе за приређивање забава, изложби, циркусских, биоскопских и осталих престава, излагање на углед разних знамености и реткости, излагање поједињих животиња, и томе слично, величину којих (такса) одређује општински одбор у почетку сваке године, а одобрава Министар финансија.

Одбор општине београдске одлуком од 7. септембра 1911. год. № 33924 прописао је величину, а општински суд правилник о наплати такса за приређивање забава, изложби, циркусских престава, биоскопских престава, и т. д. по јавним локалима за 1912. годину. Основицу за одређивање и наплату ових такса, општина београдска нашла је у ТБр. 407. таксени тарифе закона о таксама. Тим „правилником“ одређено је да биоскоп к..., плаћа дневно на име таксе општини по 30 динара.

Министар Финансија решењем од 29. децембра 1911. године ПБр. 42043. одобрио је, како остале таксе у Правилнику, тако и ову за биоскоп к..., и то само за 1912. год.

По изјављеној жалби сопственика биоскопа, Државни Савет нашао је, да је Министрово решење правилно и на закону основано. С тога је одлуком од 14. априла 1912. године № 3310 одбацио жалбу као неумесну.

Један случај одобрења одлуке збора сеоске општине, о учињеном поклону приватном лицу, у вредности преко 200 дин.

Урош Л. био је председник општине л.... у 1906. и 1907. год., а сем тога вршио је и дужност благајника, па је из општинске касе узео 240 дин. као додатак, одн. накнаду, за вршење благајничке дужности. Месна Контрола означила је такав рад као противзаконит, с тим, да је дужан ту суму вратити општини.

При крају 1911. године, Урош се обратио општини и молио, да му ову суму опрости, односно да му је поклони.

Збор општине л.... на дан 30. јануара 1912. године донео је одлуку, да општина поклони Урошу Л. динара 240, колико је неумесно узео из општинске благајне на име додатака благајничке плате у 1906. и 1907. год.

Државни Савет расмотрio је како одлуку збора тако акта овог предмета, па је на основу чл. 33 и 51 закона о општинама решио, да се одлука одобри.

Одлука од 14. априла 1912. год. № 3309.

Јос. К. Ст.

Један случај сукоба о надлежности између првостеп. суда и полиц. власти.

Коста С. из М. оптужио је првостеп. суду часнике општине М. што су издали лажно уверење Миленку С., о остатку земље. Првостеп. је суд ову тужбу послao дотичној среској истедној власти на надлежни поступак, налазећи да он није надлежан за извиђање овога дела.

Како је ово уверење, које се за лажно означава, потврдио срески чиновник, по личном сазнању, чиме је и сву одговорност за истинитост садржине овога уверења примио на себе, то је полицијска истедна власт, сматрајући да се овде појављује кривично ислеђење противу чиновника у погледу његове званичне дужности, — нашла да она и није надлежна за извиђање овога дела, већ првостепени суд у смислу чл. 28 Устава, па је надлежном суду вратила сва акта. Ну првостепени је суд остао при ранијем своме гледишту, те је овај предмет послат био Касационом Суду на решење, по чл. 41 кр. суд. пост. Касациони Суд решењем својим од 7. нов. 1911. Бр. 14359 одлучио је: да је, с обзиром на садржину посете тужбе, за ислеђење овога дела надлежна истедна полицијска власт, и то у толико пре, што је она ислеђење поменутог дела већ отпочела, па га према томе, у смислу § 37 кр. пост. има и довршити.

У циљу правилнијег решења овога предмета, Касациони суд је, налазимо, требао да препоручи начелнику среском, да — ако налази да истрагу треба проширити и над среским чиновником, који је инкриминовано уверење потврдио, — достави случај Министру Унутрашњих Дела ради образовања комисије за извиђај кривице и према овоме полиц. чиновнику, кад поднета тужба не обухвата и њега, те да би првостепени суд кривичну истрагу могао и противу њега предузети.

Сукоб о надлежности за извиђање дела из § 104 б крив. зак.

(Одлука Касационог Суда од 14. новембра 1911. год. Бр. 14702.)

По оптужењу г. М. М. пензионера овд. због дела из § 104 б крив. зак., исследни судија првостеп. суда за град Београд, представио је Касационом Суду: да се између њега и управо Града Београда појавио сукоб о надлежности за извиђање представљеног дела, па је молио да Касац. Суд реши покренuto питање о надлежности. Према овој представци, Касац. је Суд, у смислу § 41 кр. пост. нашао: да је за извиђање представљеног дела из § 104 б кр. зак. надлежна полиц. власт, јер по чл. 43 кр. пост. о штампи суд је надлежан за извиђање само оних кривица, које изречно предвиђа закон о штампи; међутим дело, за које се оптужује г. М., предвиђено је у општем кривичном закону, те према томе и не спада у надлежност првостеп. суда, већ у надлежност до-тичне полиц. власти.

Ко је надлежан за извиђање дела из § 125 крив. зак.?

Живан М. из П., оптужио је непосредно првостеп. суду г. Ж. Н., начелника среског, за дело из § 125 крив. зак. Ну исследни судија спровео јо ову тужбу дотичном начелству окружном, као надлежном за ислеђење, налазећи да у радњи тужног г. Ж. Н. не стоји тужбом представљено кривично дело из § 125 кр. зак., за чије би ислеђење по чл. 28 Устава био надлежан исследни судија. Пошто се и начелство огласило за ненадлежно да извиђа тужбом представљено дело из § 125 кр. зак., то је овај предмет упућен био Касационом Суду, те да он, у смислу § 41 кр. пост., расправи покренuto питање о надлежности. Касациони Суд, по расмотрењу аката нашао је: „Када се из саме тужбе приватног тужиоца види, да је оптужен г. Ж. Н., шамарао приватног тужиоца пред шталом, за време испрезања коња, дакле не при каквој званичној дужности, — то, према таквом стању ствари, у овоме случају и не може ни постојати дело из § 125 крив. зак., те да би за ислеђење истог био надлежан непосредно првостепени суд, већ, свакојако, стоји увреда делом — реална инјурија — за чије је ислеђење по закону надлежна истедна полицијска власт.“

И ако сматрамо да је Касац. Суд, у главном, правилно решио ово питање о сукобу надлежности, ипак налазимо да

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
би правилије било да је испедни судија тужбом представљено дело најпре извидио, и по том да одређује квалификацију дела; па ако тада нађе да не стоји представљено дело из § 125 к. зак. већ неко друго, онда тек да акта пошаље испедној полиц. власти, а не да својевољно, без икаквог, дакле, извиђања, мења квалификацију дела и предмет упућује испедној полиц. власти.

Да би га приказали и властима и појединцима, и на тај начин омогућили пажњу првих и чување других, ми му износимо и слику.

Акт начелства округа моравског Бр. 4322.

1.

ПОТЕРЕ

Гаврило - Гаја - Ранђеловић, осуђеник београдског казненог завода, чију слику износимо, побегао је. Он је родом из Бела Потока, среза заглавског округа тимочког, стар 23 године, средњег стаса, очију угаситих, косе

Милован је стар 12 година, омален, косе и очију црних.

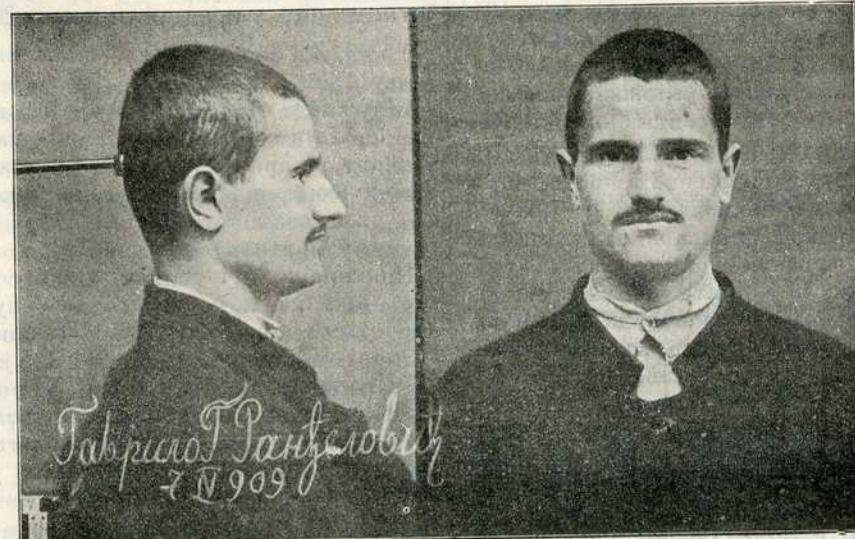
Живадин је стар 11 година, омален, косе и очију црних.

Обојица су у сељачком оделу.

Депеша начелника среза белопаланачког Бр. 3837.

КРАЂЕ СТОКЕ

Филипу Стевановићу, из Плане, украдена је једна кобила са колима и прибором.

Гаврило Ранђеловић
7. V. 1909.

и бркова смеђих: од особених знакова има: на левој руци на превоју шаке младеж величине кукурузног зрна, страна спољна; на десној руци белегу од посекотине, права линија правца косог, величине 2 см. на првом зглобу кахки-прста страна спољна; на грудима ожиљак од ране неправилна облика, величине 1·5/2 см. за 7 см. испод споја кључних костију; и потиљак испушен.

Акт београдског казненог завода Бр. 2093.

Катица, кћи Трајка Јовановића, из Петровца, и **Владимир Јовановић**, земљоделац ондашњи, побегли су из Петровца, пошто су прво покрали Трајку: 10 комада акција Млавске Штедионице, 10 комада лозова Црвеног Креста, 15 луката цесарских на низи, 690 динара у новчаницама, једну златицу од 10 динара, једну дијамантску грому, прстене, златне минђуше и разно женско одело.

Катица је омалена, црномањаста, лица пуног, округлог, стара 21 годину.

Владимир је повисок, смеђ, сувоњав, бркова малих, предњи зуби ретки.

Депеша начелника среза млавског Бр. 6862.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

ТРАЖЕ СЕ

Милована, сина Јована Петровића и **Живадина**, сина Саве Пешића, из Глоговца, нестало је на дан 19. овог месеца.

Кобила је матора 3 године, длаче зелене, цветасте, путасте, висока 135 с. м. са жигом «К».

Кола су обојена затворено плавом бојом.

Депеша начелника среза орашког Бр. 7373.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрају.

ПОЗИВ

Решењем Купријског Првостепеног Суда од 28. новембра 1903. год. Бр. 23674, стављени су под суд и у притвор **Филип Величковић**, хлебарски калфа, родом из Липовице, а живећи у Д. Мутници, и остали за дело одвођења Анђелије Стаматовић из Д. Мутнице извршено 30. септембра 1903. год., а које је дело кажњиво по § 188. крив. зак., па решењем овога суда од 8. децембра 1903. год. Бр. 24322, пуштени на јемство у слободу до пресуђења своје кривице на основу § 171. крив. суд. пост.

Али како је оптужени Филип своју слободу злоупотребио и без знања и одобрења суда познато где отумарао, то је тражен расписом овога суда упућеним свима полицијским властима 31. марта 1905. год. Бр. 8630;, но и тај је распис остао без успеха.

Стога, а на основу §§ 314. и 320. крив. суд. пост. испедни судија Купријског Првостепеног Суда овим позивом позива Филипа Величковића, из Липовице, да најдаље у року од 3 месеца од дана штампања овог огласа предстане овоме суду ради суђења, — иначе ће суд и без његовог присуства ислеђење наредити и пресуду изрећи.

Акт испедног судије Купријског Првостепеног Суда Бр. 10546.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Живојин Милорадовић, скитница из В. Поповића, извршио је опасну крађу из књижарске радње Драг. Ј. Петровића, у Курији.

Живојин Милорадовић.

Он је удешеним кључем отварао врата са улице, улазио, вршио крађу и опет затварао врата, и ако је радња на врло живом месту.

По држности, којом је Живојин изводио ову крађу и по начину извршења, види се, да он није новајлија на овоме посулу, и да ће се власти врло често сретати са њиме.

Из овога се, исто тако, слободно сме извести закључак, да је он још где год вршио ове послове, па остао неопажен.